

8. TÜRKÇE

SINIF Parçada Anlam -3 (Parça İnceleme)

1. Aşağıdakilerin hangisinde anlatım üçüncü kişi ağzından yapılmıştır?

- A) Çok geçmeden bozkır rüzgârı esmeye, yağmurlar yağmaya başladı. Çayın kenarında kum setlerinin üzerinde, gözüme yanmış bir çalı ilişti.
- B) Dizlerini ovuşturdu ve tekrar ayağa kalktı. Dükkânın içinde sendeleyerek birkaç adım atmıştı. Yürüyebileceğini umuyordu.
- C) İznimin son günü. Saat on ikiye geliyor. Koltukta uyuyakalmışım. Böyle her uyuklayıp uyanışta aklıma ilk gelen saat olur.
- D) Havaalanından şehir merkezine beş dakikada varıyoruz. Ama yolumuz bitmiyor, tren hattı boyunca ilerliyor.

2. Tarık Buğra, kaleme aldığı romanlarla Cumhuriyet Dönemi romanının önde gelen eserlerini ortaya koymuştur. Denemelerinde ise Türk kültür ve medeniyet tarihiyle ilgili birçok konuyu işlemiştir. Tiyatro alanında da önemli eserler ortaya koyan Tarık Buğra, Kurtuluş Savaşı yıllarını anlattığı Küçük Ağa romanıyla büyük bir başarıya imza atmıştır

Reşat Nuri Güntekin, pek çok türde eser vermiş usta bir yazardır. Roman ve hikâyelerinde çoğunlukla Anadolu atmosferi dikkat çekmektedir. Özellikle sosyal konulara parmak basan Güntekin; temiz, samimi diliyle okuyucuyu kendine bağlamıştır. 1922'de yayımladığı Çalıkuşu romanı, edebiyatımıza bir şaheser olarak damgasını vurmuştur.

Bu metinlerde tanıtılan yazarların ortak yönü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eserlerinde tarihsel konuları işlemeleri
- B) Farklı türlerde eserler kaleme almaları
- C) Sade, anlaşılır bir dil kullanmaları
- D) Aynı yıllarda yaşamış olmaları

3. Aşağıdaki metinlerden hangisi farklı bir kişi ağzıyla anlatılmıştır?

- A) Erzincan'da, şantiyemizin etrafında birçok köpek vardı ama Karabaş diğerlerinden farklıydı. İnsanlara sevdireyordu kendini.
- B) Çocukların dünyasına nasıl gireceğimi bilemiyordum. Onlara nasihat çekmeden, onları hafife almadan dünyalarına seslenecek bir yol bulmalıydım.
- C) Kitaplarım çocuklarım gibidir. Yeni bir kitabım yayımlandığında, çocuklarıma "Bir kardeşiniz daha dünyaya geldi." müjdesini verirdim.
- D) Üç yıl boyunca bu mahallede yaşamış, mahalledeki bakkal, kasap, manav herkesle arkadaş olmuştum.

4. Kulağında kulaklık, kendi halinde müzik dinleyen çocuk, birden bir şey hatırlamış gibi elini çantaya attı. Bir not kâğıdı ve kalem çıkardı. Biraz duraksadıktan sonra telaşlı bir şekilde yazmaya başladı. Bir süre sonra hâlâ müzik çaldığını fark etmiş olacak ki kulaklıkları çıkarıp yazmaya öyle devam etti. Yazdığı şey, ilham anında canlanan şiirden başkası değildi.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Birinci kişi ağzından aktarılmıştır.
- B) Karşılaştırma yapılmıştır.
- C) Üçüncü kişi ağzından aktarılmıştır.
- D) Açıklamalara yer verilmiştir.

Parçada Anlam -3 (Parça İnceleme)

5.

Amerika'da bulunan bir çam ağacı türü, hem sincaplardan hem de bir mantar türünden yararlanarak besin elde ediyor. Bu çam ağacının bulunduğu ormanda, uçan sincap denilen bir sincap türü yaşar. Uçan sincap yuvasını çam ağacına yapar ve mantarlarla beslenir. Sincabın yuvasına getirdiği mantarların artıkları, bakterilerin etkisiyle ayrışır ve çam ağacı bu artıklardan açığa çıkan besinlerden yararlanır.

Mangrov ağacı, deniz kenarında yaşar. Ağacın kökleri uzunca bir süre toprağın yüzeyinde kaldığı için topraktan gerekli besinleri alamaz. Bu ağaç yaşamını sürdürürebilmek için karıncalardan yararlanır. Ağacın dallarında bulunan şişkinlikler karıncalara yuva olur. Karıncalar topladıkları böcek ölümlerini yuvalarına getirir ve besin olarak kullanır. Böcek ölümleri mangrov ağacı için gerekli olan nitrat ve fosfat gibi bazı bileşikler içerir. Bu bileşikler de ağaç tarafından alınır.

Bu metinlerde sözü edilen ağaçların ortak yönü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Başka canlılardan besin elde etmeleri
- B) Hayvanlara ve diğer bitkilere zarar vermeleri
- C) Sadece deniz kıyısına yakın yerlerde yetişmeleri
- D) Kökleri toprağın dışında kalan bitki türlerinden olmaları

6.

Mecit Bey'in güçlü kuvvetli bir görünüşü vardır. Eti yüzünü kıvrık ve kahverengi saçları çevreler. Bütün manayı üzerinde toplayan gözleri sakın anlarında dost, asabi anlarında hırçın bakar. Alnı sanki soyunun bütün asaletini göstermek istiyormuş gibi çıkık ve geniştir.

Orta boylu, kalın enseli, şişman, çok şişman... Göğsüne kadar çıkan karın... Bu muazzam gövdeyi başa bağlayan kısa ve geniş boyun... Ela gözlerinin yanları kırışmamış bile. Yüzünde masum bir ifade...

Bu iki metnin anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kişilerin görünüşleri anlatılmıştır.
- B) Üçüncü kişi ağzından aktarılmıştır.
- C) Özel yargılara yer verilmiştir.
- D) Benzetmelerle anlatım güçlendirilmiştir.

7. Aşağıdakilerden hangisi üçüncü kişi ağzıyla anlatılmıştır?

- A) Anadolu'nun sessizlikte, ıssızlıkta, kimsesizlikte eşi bulunmayan bir yerini bulup orada bir dükkân açmak istiyorum.
- B) Evin avlusuna sırtında çuval, elinde bir ufacık bir iskemle ve uzun bir demir parçası olan, dağınık kılıklı bir adam girdi.
- C) Kirlî, soluk yanaklarına, çıplak ayaklarına sevgi ile baktım. Onu kucaklamak, köşedeki kunduracıdan ona bir ayakkabı almak arzusuyla durdum.
- D) Bu evden kopmak bana kendimden ayrılmak gibi geliyor. On üç seneden beri bu apartmandayım.

8. İlk şiirlerimde şekil zaafı vardı, mısra titizliği "bütün" endişesi yoktu. Eskiden duymak yeterlidir, sanırdım. Ne kadar aldanıyormuşum! Bereket versin sonradan kendimi toparlayabildim: Ömrümde Sükut ile Otuz Beş Yaş'ı okuyanlar bu farkı görebilir.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Öz eleştiri yapılmaktadır.
- B) Karşılaştırmaya yer verilmiştir.
- C) Örnekler verilmiştir.
- D) Üçüncü kişi ağzından aktarılmıştır.

ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE SINAV HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Adı : .....

Soyadı : .....

Sınıf : .....

No : .....

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B
C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C
D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D

Doğru : .....

Yanlış : .....

Boş : .....

Puan : .....